

TECHNICKÁ UNIVERZITA V KOŠICIACH

FEI ■
FAKULTA
ELEKTROTECHNIKY
A INFORMATIKY

Súčasný trendy vývoja moderných spoločností

Meno a priezvisko: Bc. Martin Chlebovec		Vyučujúci: Mgr. Matúš Béreš, PhD.
Akademický rok: 2020/2021 Dátum: 11. Mar. 2021		Semester: LS
Študijný odbor: Informatika		
Hodnotenie:	Semestrálne zadanie:	
	Zápočtová písomka:	
Výsledné hodnotenie:		

TECHNICKÁ UNIVERZITA V KOŠICIACH
Fakulta elektrotechniky a informatiky

Semestrálna práca
Aktuálne problémy Európskej integrácie

Akad. rok. 2020/2021
Letný semester

Autor: Bc. Martin Chlebovec

Odbor: Informatika

Ročník: 2. Ing.

Úvod

Čo je Európska integrácia a prečo vznikla? Aký má prínos pre obyvateľov a členské štáty Európskej únie? Aké sú výhody a nevýhody Európskej integrácie? Akým problémom v súčasnosti čelí?

„Pojem európska integrácia sa ustálil ako označenie pre združovanie európskych štátov, ktorého cieľom je dosiahnuť mier, politickú stabilitu, ekonomickú prosperitu štátov Európy, prostredníctvom odstraňovania prekážok obchodu a podnikania medzi nimi, slobody pohybu a pobytu občanov v ktoromkoľvek participujúcom štáte, zblížovania právnych systémov, vzájomnej kontroly dodržiavania ľudských práv a princípu právneho štátu“ (EUROIURIS, 2005). Členské štáty Európskej únie tak prenášajú isté kompetencie na európske inštitúcie, ktoré rešpektujú.

Výhody Európskej integrácie

Výhodami Európskej integrácie a jej prínos pre občanov je najmä voľnosť pohybu, ekonomický blahobyt a spoločenská prosperita, ktorá spočíva najmä v možnosti čerpania eurofondov členskými štátmi Európskej únie, ale aj možnostiach otvoreného trhu, ktorý je základnou fázou Európskej integrácie. Pre niektoré štáty (napríklad aj Slovensko) je výhodný aj fakt, že z Európskej únie a eurofondov získajú viac finančných prostriedkov, ako do nej vložia (SITA, 2015).

Európska únia štátom umožňuje voľný obchod bez záťaže tovaru clom a tiež použitie jedného spoločného platidla, meny - eura. O výhodách spoločnej európskej meny sa mohlo Slovensko ako člen Európskej únie presvedčiť počas hospodárskej krízy v roku 2008, kedy slovenská koruna bola už presne naviazaná na euro v systéme ERM II (Európska Centrálna Banka, 2008) a tým sa neoslabil kurz koruny, pričom meny okolitých štátov v tomto období výrazne klesli aj o 20 až 30%.

Prispôsobuje a pomáha vyrovnávať rozdiely medzi štátmi i regiónmi. Rozvíja počet pracovných miest a prináša výhodné príležitosti pre investorov. Z politickej stránky je výhodou predovšetkým možnosť štátov zúčastniť sa na rokovaní politických štruktúr pre predkladanie a následné schválenie zákonov a smerníc, ktoré môžu pomôcť v prehĺbení integračného procesu a skvalitnenie chodu štátov (Európsky parlament, Rada Európskej únie a iné...).

Výhodou Európskej integrácie je aj možnosť spolupráce štátov Európskej únie v oblastiach vedy, školstva, športu, či vesmírnych aktivít. V akademickej sfére sa realizujú

projekty, napríklad Erasmus+, ktorý podporuje mobilitu študentov a vedeckých pedagógov a dáva im možnosť zdokonaľiť sa v odborných i jazykových zručnostiach v iných štátoch a univerzitách Európy. Európska vesmírna agentúra (ESA) má v súčasnosti 22 participujúcich štátov Európskej únie, ktoré sa podieľajú na financovaní spoločných projektov. Najočakávanejší vesmírny projekt roku 2021 a kozmonautiky v Európskej únii vôbec je vypustenie ďalekohľadu Jamesa Webba na ktorom ESA spolupracovala (Zelná, 2020).

Štáty Európskej únie prehľadli spoluprácu a zomkli sa aj v oblasti medicíny a zdravotníctva najmä v období súčasnej koronakrízy, ktorá výrazným spôsobom ovplyvnila každodenný život a chod krajín. Štáty si adresovali vzájomnú pomoc v oblasti distribúcie vakcín, umiestnenia pacientov do krajín s dostupnou kapacitou nemocníc. Pre pacientov sa sprístupnili zahraničné lieky, ktoré predtým neboli dostupné v ich krajine. Kvalitu liečiv garantuje Európska lieková agentúra, ktorej schválenie lieku platí pre všetky členské štáty Európskej únie.

Výrobky produkované v členských štátoch Európskej únie musia spĺňať prísne technické normy, ktoré garantujú kvalitu a zároveň spĺňajú štandard ktorejkoľvek členskej krajiny, ktorá pristúpila k implementácii spoločnej normotvorby.

Nevýhody Európskej integrácie

Medzi nevýhody integrácie môžeme zaradiť najmä regulácie v oblasti výroby a obchodu, nemožnosť rozhodovať o vlastných zákonoch z dôvodu nadradenosti zákonov európskeho právneho systému. Obmedzenie demokracie je tiež jeden z faktorov nevýhod Európskej integrácie. Členské štáty Európskej únie využívajú pri hlasovaní za prijatie zákonov a nariadení väčšinový volebný systém, čomu sa menšinové štáty musia vo výsledku podriaďovať. Na dodržiavanie európskeho práva dohliada Súdny dvor Európskej únie.

Príležitosti na trhu zároveň však zvyšujú konkurencieschopnosť iných krajín, ktoré dokážu ponúknuť tovar a služby aj za nižšie ceny. Rozvoj pracovných miest prináša bohužiaľ aj migráciu obyvateľov za prácou s lepším platovým ohodnotením do iných štátov Európskej únie, čím je znížený príjem štátu z vlastných daní. Dotácie do oblastí poľnohospodárstva deformujú vnútorný trh i pestovanie tradičných plodín a sú často sprevádzané korupciou pri udeľovaní dotácii konkrétnym firmám a podnikateľským subjektom.

Globalizácia je nevýhodou, ktorú prináša proces integrácie, nakoľko sa vytrácajú tradičné produkty z trhu, sú nahrádzané globálnymi, rovnako sa vytráca miestna výroba, nakoľko je nerentabilná a nedokáže konkurovať veľkovýrobe iných - vyspelejších krajín na trhu Európskej únie.

Problémy Európskej integrácie v súčasnosti

V súčasnosti výraznou mierou dolieha na všetky procesy Európskej integrácie a jej rozvoja tak ako všade vo svete pandémie koronakrízy. Integrácia sa výrazne spomaľuje a dokonca aj obmedzuje. Absolútnu prioritu európskeho zoskupenia získal boj s koronavírusom. Európske spoločenstvo vytvorilo plán obnovy s rozpočtom takmer 2 bilióny eur, ktorým chce zmierniť sociálno-ekonomický dopad koronavírusu na členské štáty Európskej únie (Étienne Bassot, 2021, s. 8-9).

Očakáva sa, že táto pomoc okrem kompenzácie škôd postaví na nohy aj oblasť hospodárstva a vytvorí nové pracovné miesta. Viac ako 50% sumy chce Európska únia investovať do modernizácie rôznych oblastí od vedy, bezpečnosť po životné prostredie a verejnú správu. Istou časťou rozpočtu chce Európska únia reagovať aj na nepredvídateľné udalosti, ktoré môžu nastať.

Od roku 2015 až po súčasnosť je aktuálnym problémom aj migračná kríza. Snaha Európskej komisie je vytvorenie migračnej a azylovej politiky, ktorá dokáže riešiť tento problém. Komisia sa snaží implementovať podporu u všetkých krajín Európskej únie pre európsky azylový systém CEAS (Rada Európskej únie, 2021). Podporuje legálnu migráciu osôb so zručnosťami, ktoré sú v Európskej únii žiadúce. Existuje spolupráca s tretími krajinami, ktorá reguluje prívlev migrantov. Problémom je v súčasnosti najmä nelegálny a neregulovaný prívlev migrantov, ktorí sa do členských štátov Európskej únie dostávajú nelegálne najmä z neregulovaných migračných trás z Afriky do Španielska, Talianska či cez Stredomorie do iných – vnútrozemských štátov Európskej únie.

Rozdiel medzi legálnou a nelegálnou migráciou je, že pri legálnej migrácii má emigrant doklady, povolenie na pobyt, či víza, ktoré ho oprávňujú v danom štáte žiť a je mu možné poskytnúť pomoc v jeho integrácii do miestnych štandardov. Nápor nelegálnej migrácie bol v uplynulých rokoch obrovský najmä na Nemecko, Francúzsko, kde emigrovali milióny ľudí. Rada Európskej únie sa rozhodla regulovať počet migrantov vytvorením kvót, ktoré definovali povinný počet migrantov, ktorých museli členské štáty Európskej únie po prerozdelení prijať. Krajiny V4 sa spojili proti povinným kvótam a odmietli prijať migrantov (TA3, 2020). Slovensko s Maďarskom zároveň podalo žalobu proti rozhodnutiu Rady Európskej únie na Súdny dvor.

V roku 2017 podala žalobu Komisia Európskej únie proti trom štátom V4 (okrem Slovenska) za ignorovanie európskych pravidiel. Slovensko sa žalobe vyhlo vďaka akceptácii 16-tich žiadateľov o azyl. Problémom v súvislosti s migráciou je aj fakt, že väčšina migrantov neakceptuje prerozdelenie Radou Európskej únie a majú jasný cieľ, do akého štátu, či mesta sa

chcú dostať. Častokrát tam majú rodiny, či známych zo skorších vln migrácie. Uchylujú sa tak k nelegálnemu prekročeniu hraníc a opätovnej migrácii.

Jedným z vyústení rozdielnych pohľadov na spoločnú politiku Európskej únie bol aj BREXIT – odchod Veľkej Británie z Európskej únie. Zabehtnutý systém obchodovania a colných pravidiel sa musel po odchode krajiny zmeniť. Veľká Británie sa po odchode z Európskej únie snaží o znovuotvorenie obchodných vzťahov s pôvodnými výhodami ako členský štát Európskej únie. V prípade, ak sa jej to nedarí, uzatvára bilaterálne zmluvy s jednotlivými členskými štátmi Európskej únie, ktoré už nie sú jednotné ako predtým, keď sa uzatvárali s Európskou úniou.

V súvislosti s BREXIT-om je v súčasnosti problémový aj pohyb osôb z Európskej únie do Veľkej Británie a späť. Okolité štáty – členské štáty Európskej únie museli zaviesť hraničné kontroly pre kontrolu tovaru, osôb a služieb. Na Veľkú Britániu sa v súčasnosti prihliada ako na štát tretích krajín, avšak na základe dohody nie je na dovozový tovar z Európskej únie do Veľkej Británie a naopak záťaž clom (Ministerstvo hospodárstva SR, 2021). Dokument dohody upravuje aj spoluprácu v oblasti justície, polície, energetiky a dopravy.

Záver

Európska integrácia je potrebným združením štátov pre udržanie vzájomného mieru a prehĺbenie spoločných vzťahov na európskom kontinente o ktorú sa snažili rôzne štáty a spoločenstvá už historicky od nepamäti. Integrácia prináša radu nevýhod z pohľadu obyvateľov, výrobného a podnikateľského sektoru, ale aj radu výhod, ktoré nevýhody výrazne prevyšujú. Silu jednoty štátov Európskej únie pocítil každý členský štát, ktorý potreboval pomoc pri boji s koronavírusom po materiálnej, či zdravotníckej stránke.

Koronavírus zasiahol aj výrobné sektory a spôsobil škody v ekonomike členských štátov Európskej únie, avšak euro si na kurzovom trhu udržiava stabilnú hodnotu. V súčasnosti je jeho trhovú hodnotu vyššia ako na začiatku roka 2020, kedy pandémie začala. Iné meny sa výrazne od začiatku pandémie prepadli (napríklad česká koruna, švajčiarsky frank a iné...).

Nakoľko som študent, v súvislosti s Európskou integráciou v oblasti školstva vítam možnosti programu Erasmus+ a podobných edukatívnych medzinárodných programov a kurzov, ktorých absolvovaním môžem získať cenné skúsenosti, potrebnú prax i vzdelanie na iných univerzitách v Európe, kde si môžem popri samotnom semestrálnom štúdiu prehĺbiť aj jazykovú znalosť a spoznať iné kultúry, zaujímavosti o danej krajine. Pri téme cestovania naprieč európskymi krajinami oceňujem u vybraných štátov jednotné platidlo – menu, čo je veľmi praktické. Európska integrácia je prínosným procesom pre spoločnosť a prosperitu.

Literatúra

BASSOT É. 2021. [online] *Ten issues to watch in 2021*. [cit. 2021-01-01]. Dostupné na internete:

<[https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2021/659436/EPRS_IDA\(2021\)659436_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2021/659436/EPRS_IDA(2021)659436_EN.pdf)>., s. 8-9., ISSN 2600-268X.

EUROIURIS, 2005. [online] *Formy politickej a ekonomickej integrácie*. [cit. 2005-01-01].

Dostupné na internete:

<http://eu.euroiuris.sk/pre_pedagogov/formy_politickej_a_ekonomickej_integracie>.

Európska centrálna banka, 2008. [online] *REVALUATION OF THE SLOVAK KORUNA WITHIN ERM II*. [cit. 2008-06-01].

Dostupné na internete:

<https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/other/mb200806_focus11.en.pdf>.

Ministerstvo hospodárstva SR, 2021. [online] *BREXIT - informácie pre podnikateľov*.

[cit. 2021-01-01]. Dostupné na internete:

<<https://www.mhsr.sk/obchod/brexit-informacie-pre-obcanov-a-podniky>>.

Rada Európskej únie, 2021. [online] *Ako EÚ riadi migračné toky*. [cit. 2021-01-06].

Dostupné na internete:

<<https://www.consilium.europa.eu/sk/policies/migratory-pressures/managing-migration-flows/>>.

SITA, 2015. [online] *Z EÚ si berie Slovensko viac peňazí, ako doň dáva*. [cit. 2015-05-01].

Dostupné na internete:

<<https://www.trend.sk/spravy/eu-berie-slovensko-viac-penazi-ako-don-dava>>.

TA3, 2020. [online] *Tri krajiny V4 porušili pri utečencoch právo, rozhodol súd EÚ*.

[cit. 2020-04-02]. Dostupné na internete:

<<https://www.ta3.com/clanok/1179985/tri-krajiny-v4-porusili-pri-utecencoch-pravo-rozhodol-sud-eu.html>>.

ZELNÁ, R. 2021. [online] *Obrovský roj cikád a tri martánské misie. Čo čaká vedu v roku 2021?*. [cit. 2020-12-29]. Dostupné na internete:
<<https://tech.sme.sk/c/22555546/vedecke-predpovede-2021-pristanu-martanske-misie.html>>.